

LAO TZU

Tao Te Ching

Calea și Puterea

LAO TZU

Tao Te Ching

Calea și Puterea

Traducător:

Ion Vasilescu

Revolution
Antel

În chineză în original: LAOZI XINYI „TAO-TE CHING“

Pentru „Lao Tzu – Un studiu în filozofia chineză“ s-a folosit lucrarea „A study in chinese philosophy“ de T. Watters, M.A. apărută la Williams & Norgate, London, păstrată la Cornell University Library.

© Editura ANTET XX PRESS

© Hong Kong Branch of Zhonghua Book Company

© Editura ANTET REVOLUTION

© Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin editurii ANTET REVOLUTION.

Reproducerea sau transmiterea, chiar fragmentară prin orice mijloace cunoscute sau viitoare sunt permise numai cu acordul scris al Editorului.

Redactor: Crenguța Năstase

Tehnoredactare computerizată: Cristina Antonescu

Coperta: Cristina Antonescu

ISBN 978-973-636-491-4

Distribuit de DAC REVOLUTION, Tel.: 0753-08 04 80,

E-mail: tonomatulcucarti2012@yahoo.com,

www.tonomatul.ro; www.EdituraAntet.ro

Lucrarea este făcută, dar nimeni nu vede;
Aceasta face ca putarea să nu înceteze să existe.

5

Toată lumea știe trimusezeza trimosului și de aici vine
(ideea de) urățenie; toată lumea știe binele este bine și de
aici vine (ideea) model de bine, a răului.
Așa se face că existența și non-existența dau naștere
unele celelalte.

1

Tao care poate fi descris nu este trainic și perpetuu Tao. Numele care poate fi numit nu este numele trainic și perpetuu.

(Conceput ca) neavând nume, este Creatorul Cerului și al Pământului; numit Wu, vidul, este izvorul universului;

(conceput ca) având un nume, este Mama tuturor făpturilor, lucrurilor, Yu.

Totdeauna fără dorință să fim găsiți,

Dacă adâncului mister i-am da glas;

Dar dacă dorința mereu în noi va fi,

Marginile ei e tot ce vom vedea.

Sub aceste două aspecte, este absolut la fel; dar pe măsura dezvoltării, primește diferite nume.

Laolaltă, le numim Mister.

Unde Misterul este cel mai profund se află poarta a tot ce este subtil și minunat. Cele două, Wu – vidul și Yu – genesis (esența și suprafața) sunt poarta.

2

Toată lumea știe frumusețea frumosului și de aici vine (ideea de) urătenie; toată lumea știe binele este Bine și de aici vine (ideea) lipsei de bine, a Răului.

Așa se face că existența și non-existența dau naștere una celeilalte;

greutatea și ușurința se fac una pe cealaltă;

lungimea și scurtimea se creează una prin imaginea celeilalte;

ideile de înălțime și adâncime izvorăsc din contrastul dintre una și cealaltă;

notele și tonurile muzicale devin armonioase prin relația unora cu celelalte; și situarea în față sau în spate dau ideea uneia ca urmând-o pe cealaltă.

Prin urmare înțeleptul rezolvă lucrurile fără să facă ceva și își face cunoscute îndrumările fără să folosească vorbirea.

Toate lucrurile izvorăsc și nu există nici unul care se coboară să se dezvăluie;

cresc și nu se revendică proprietatea asupra lor;

trec prin schimbările lor și nu există nici o așteptare (a unei recompense pentru rezultate).

Lucrarea este împlinită și nu există zăbavă în ea (ca realizare). Ceea ce urmează este dăinuirea.

Lucrarea este făcută, dar nimeni nu vede;
Acesta face ca puterea să nu înceteze să existe.

3

Să nu lauzi și să nu folosești oameni cu îndemânări deosebite este calea să-i împiedici pe oameni să ajungă la rivalități între ei; să nu lauzi lucrurile care sunt greu de procurat este calea sigură să îi împiedici să devină hoți; să nu le arăți ce este posibil să fie râvnit este calea să le împiedici mintea să se tulbure.

Prin urmare, în exercițiul cârmuirii, înțeleptul le golește mințile, le umple burțile, le slăbește voințele și le întărește oasele.

În tot timpul (încearcă) să-i țină în neștiință și lipsiți de dorințe și unde sunt din cei care au știință, să-i împiedice să creadă că pot acționa (după știința lor).

Unde există această abținere în acțiune, buna ordine este universală.

4

Tao este (asemenea) golului dintr-un vas; iar îmbrățișându-l, trebuie să ne păzim de orice fel de plinătate.

Cât de adâncă și de insondabilă este, ca și cum ar fi Străbunul Respectat al tuturor lucrurilor!

Ar trebui să ne tocim vârfurile ascuțite și să descâlcim complicațiile lucrurilor; ar trebui să ne astâmpărăm strălu-

cirea și să ne punem în acord cu obscuritatea altora (ceea ce ne deosebește este dur).

Cât de pur și de liniștit este Tao, ca și cum ar continua așa la nesfârșit!

Nu știu al cui fiu este.

Ar părea că a fost înainte de Stăpânul Ceresc, chiar de a începe.

5

Cerul și Pământul sunt una; nu acționează din impulsul vreunei dorințe; se ocupă de toate lucrurile așa cum se întâmplă cu câinii de paie* sortiți ritualului.

Înțeleptul nu alege; se poartă cu oamenii la fel cum se poartă cu câinii de paie.

Între Cer și Pământ este vidul inepuizabil, la fel de plin sau de gol.

* În China antică, în vremea lui Confucius și Lao Tzu, se oficia un ritual pentru aducerea ploii în cadrul căruia se făceau câini de paie ca efigii care erau puse în coșuri sau cutii frumoase și învelite apoi în pânză brodată elegant. Anterior oferirii efigiilor necesare ofierii ritualului, trebuia ca persoanele care oficiau să postească și să se purifice pentru a fi demne să le atingă. În cursul ritualului, acești câini de paie erau purtați solemn și mânuiți cu reverență – chiar cu groază. Pe de altă parte, odată ceremonia încheiată, câinii de paie erau aruncați fără niciun fel de respect. (n.tr.)

Este golit, dar nu-și pierde puterea;

Este mișcată din nou și dă aer cu atât mai mult.

Mare viteză la golirea iute vedem;

Ființa ta lăuntrică păzește-o și ține-o liberă, în Tao.

Nu o exterioriza inutil și în exces căci este irecuperabilă.

6

Ku – Vidul, Shen – Spiritul și Ch'ang – Veșnicia

Sunt cele trei nume ale lui Tao;

Misterul feminin atunci îl numim.

Este poarta Vidului, de unde venit-au mai întâi,

Rădăcina din care crește cerul și pământul.

Spiritul Vidului este izvor,

Lungă și nefrântă puterea sa rămâne,

Folosită blând și fără atingerea durerii.

7

Cerul este dănuirea și pământul este schimbarea; peste toate durează veșnicia.

Motivul pentru care cerul și pământul pot să reziste și să dănuie atât de mult este că nu trăiesc ele însele sau ca atare. Așa pot să continue și să reziste.

De aceea înțeleptul își pune propria persoană pe ultimul loc și totuși se află în locul cel mai important; își tra-

tează persoana ca și cum i-ar fi străină și totuși această persoană este păstrată (permanentă egalitate mentală).

Oare nu pentru că nu are scopuri personale și private, aceste scopuri sunt împlinite?

8

Cea mai înaltă perfecțiune este precum (cea) a apei. Perfecțiunea apei apare în aceea că este bună pentru toate făpturile și că ocupă locul cel mai umil care le displace oamenilor. Apa caută Pământul.

De aici (calea ei) este apropiată de (cea) Tao.

Perfecțiunea unui sălaș stă în (potrivirea) locului; cea a minții, în nemișcarea abisală; cea a însoțirilor stă în a fi alături de cei virtuoși; cea a guvernării stă în asigurarea bunei orânduiei; cea a (conducerii) afacerilor stă în abilitate, iar cea a (inițierii) oricărei mișcări stă în veșnicia sa.

Iar atunci când lucrezi fără luptă, nu rătăcești, nimeni nu-ți găsește cusur.

9

Este mai bine să lași vasul gol pe jumătate, decât să încerci să-l cari când e plin.

Dacă tot ascuți un vârf ascuțit, vârful nu poate să-și păstreze ascuțișul multă vreme.

Când aurul și jadul umplu salonul, posesorul lor nu le poate păstra la nesfârșit.

Când bogăția și onorurile duc la aroganță, aceasta își atrage răul.

Când lucrarea este terminată și numele cuiva devine deosebit, să-l retragi în obscuritate este Calea Cerului.

10

Înțeleptul lasă Yin (trupul Pământ), Hun (spiritul) și Yang (mintea, Cer) să se unească în liniștea vidului Tao.

Când se acordă atenție deplină respirației (vitale) și este adusă la gradul cel mai înalt de supunere, omul poate deveni la fel de (calm) ca un prunc.

Când omul se curăță de cele mai multe plăsmuiri misterioase, poate să devină fără cusur.

În iubirea oamenilor și în conducerea statului, oare nu poate el să procedeze fără vreo (voință de) acțiune?

Deschizând și închizând porțile cerului, nu poate el să facă la fel ca o pasăre?

Când inteligența lui se întinde în toate direcțiile, oare nu poate el să (pară) neștiutor?

(Tao) face (toate lucrurile) și le hrănește; le generează și nu le reclamă ca fiind ale sale; face totul și totuși nu se laudă cu aceasta; stă în fruntea tuturor și totuși nu controlează pe nimeni.

Aceasta este ceea ce se numește „Misterioasa Însoțire” (a lui Tao), virtutea supremă (Te).

11

Cele treizeci de spițe se unesc în butucul roții; dar de spațiul liber (pentru osie) depinde mersul roții.

Lutul este modelat în vase; dar pe golul din ele se bazează folosirea lor.

Ușa și fereastra sunt tăiate ca să facă o locuință; însă pe spațiul gol (dinlăuntru) se bazează folosința ei.

Yu – Văzutul este posibil, dar Wu – Nevăzutul este folosire.

Prin urmare, ceea ce are o existență (pozitivă) slujește adaptării profitabile și ceea ce nu are, folosinței (adevărate).

12

Cele cinci nuanțe ale culorilor din ochi vederea lua-vor;
 Cele cinci note ale muzicii urechile surde le pot face;
 Cele cinci arome sărăcesc gura de gust;
 Întrecerea și risipa sălbatică a vânătorii fac mintea ne bună;

Obiectele rare și ciudate, bogățiile

Căutate, schimbă în rău purtarea oamenilor.

De aceea înțeleptul caută să satisfacă ceea ce este ascuns la mijloc (butul roții), iar nu (tânjirea insașiabilă) a ochilor (spițele roții).

El renunță de la sine la cea din urmă și preferă să o caute pe prima.

13

Favorurile și dizgrația ar părea egal de temut; onoarea și marea nenorocire, să fie privite ca situații personale (de același fel).

Ce înseamnă când se vorbește astfel despre favoruri și dizgrație?

Dizgrația înseamnă să te afli într-o poziție umilă (după plăcerile favorurilor). Câștigarea acestora (a favorurilor) duce la temere (de pierdere a lor) și pierderea lor duce la teamă (de o nenorocire mai mare): – aceasta este ceea ce se vrea să se înțeleagă spunându-se că favorurile și dizgrația ar părea să fie egal de temut.

Și ce se vrea să se înțeleagă spunându-se că onoarea și marea nenorocire trebuie să fie luate (la fel) drept situații personale?

Ceea ce mă expune la o mare calamitate este faptul că am un corp (pe care îl numesc al meu); dacă nu aş fi avut corpul, ce mare calamitate ar fi putut să mi se întâmple?

De aceea, cel care ar stăpâni regatul, onorându-l așa cum își onorează propria persoană, poate să-l governeze, și numai celui care l-ar stăpâni cu dragostea pe care o poartă propriei persoane, i se poate încredința guvernarea.

14

Îl privim și nu îl vedem și îl numim „Uniform“. Îl ascultăm și nu îl auzim și îl numim „Tăcere“. Încercăm să îl prindem și nu putem să punem mâna pe el și îl numim „Subtilă“. Acestea sunt trei calități a căror esență nu poate fi înțeleasă; și de aceea le unim pe toate și obținem Unul.

Sus nu e lumină – Yang; jos nu e întunecat – Yin. Neoprit în mișcările sale, totuși nu poate fi denumit și pe urmă iarăși se întoarce și devine nimic, este Tao.

Se numește Forma fără Formă și Asemănarea Invizibilului; se numește Trecătorul și Indeterminabilul.

Ne-am întâlnit cu el și nu i-am văzut Fața; îl urmărim și nu îi vedem Spatele.

Când o să putem face Tao din vechime să îndrume lucrurile din ziua de azi, și când vom fi în stare să îl cunoaștem cum era în vechime la începuturi, neschimbat, se numește (descâlcire a) firul lui Tao.

15

Învățații maștri (în Tao) din vechime, cu pătrunderea subtilă și perfectă, îi înțelegeau misterele și erau (și) profunzi atât cât să scape cunoașterii omenești.

Fiind astfel mai presus de cunoașterea omenească, nu voi face nici un efort să descriu de ce fel păreau ei să fie.

Temători păreau ei, precum cei care își fac cu greu drum peste un pârâu iarna; nehotărâți precum cei care se tem de tot ce-i înconjoară; gravi ca un oaspete (temător de gazda lui); evanescenți ca gheața care se topește; modesteți ca lemnul care nu a fost șlefuit în nici o formă; goi ca o vale și de nepătruns, ca apa plină de noroi.

Cine poate limpezi apa înnoroită? Să rămână nemișcată și încetul cu încetul se va limpezi.

Cine poate asigura starea de odihnă? Să dispară mișcarea și starea de odihnă va apărea încetul cu încetul.

Cei care vor păstra în ei Tao nu vor să fie plini.

Prin aceea că nu sunt plini de ei înșiși, își pot îngădui să pară ponosiți. Sunt veșnic noi renunțând la trecut, și desăvârșiți fără să caute să schimbe lumea.

16

Starea de gol trebuie dusă la cel mai înalt grad și aceea a nemișcării trebuie păstrată cu puteri neobosite.

Toate lucrurile asemenea trec prin procesele lor active și pe urmă le vedem revenind la starea lor inițială.

Când făpturile și-au dovedit creșterea luxuriantă, le vedem pe fiecare din ele revenind la rădăcinile lor.

Această reîntoarcere la rădăcini este starea de nemișcare; și această nemișcare poate fi numită mărturia că au împlinit scopul care le-a fost menit. Destinul este izvorul vieții.

Mărturia acestei împliniri a destinului este regula obișnuită. Constanța este Iluminare (Ming).